

[Svend Haugaard.]

forretningssgang, og vi bør ikke genere hverken privat- eller erhvervsvirksomheder mere, end samfundsvellet kræver det.

Men vi mener ikke, at hovedproblemet kan løses ved lapperier på den bestående lovgivning. Sagen må tages op i sammenhæng med de øvrige forureningsproblemer, af luften, naturen, havet osv., og det er tvivlsomt, om det er rigtigt at dele disse spørgsmål op i flere ministerier. Måske skulle vi i stedet have et særligt departement mod de forureningsfarer, som i det kommende samfund vil blive stadig større problemer.

Dansk Ingeniørforening har ved sine undersøgelser og ved udsendelse af betænkninger taget et prisværdigt initiativ. Vi har også flere gange her i tinget diskuteret forureningsproblemer, og der har været forslag om flere undersøgelseskommissioner, men hvad er det blevet til? Forskningsudvalget fik henstilling om at tage sagen op. Har man noget at berette om aktivitet på dette område? Det er mit indtryk, at vi i Danmark er bagefter med forskning på det her nævnte område, og vi kan ikke uden videre bygge på udlandets resultater.

Lovforslaget her, som altså langt fra er den store revolution, bygger på en betænkning fra en kommission, der blev nedsat for 11 år siden. Man tør dårligt tænke på, hvordan det vil komme til at se ud med vore vandforsyningsproblemer, hvis der skal gå nye 11 år, før man tager spørgsmålet op til en virkelig radikal løsning. Det er klart, at en sådan virkelig løsning af denne sag vil koste mange penge, mange penge og mange anstrengelser — rensningsanlæg er jo, som det er nævnt, ikke nogen billig vare — men vi må da i det mindste se at finde ud af, hvordan problemet kan komme under en tilfredsstillende kontrol.

Har man prøvet at stå ved østens floder, der stinker af alskens affald, har man overværet den sparsomme vanduddeling til en lang kø af husmødre en varm sommerdag i en spansk landsby, eller har man prøvet i månedsvis at drikke vand tilsat klor, så har man vist en mulighed for at forstå den norske digter Nordahl Grieg, når han sad derovre i østen og skrev sit digt om vand, et digt, som jeg gerne vil have lov til at citere et par linjer af. Han skriver bl. a.:

„Vand som rinder, vand som risler,
vand om våren, vand om høsten . . .

Vand i Norge, vand af renhet, —
hvor én lægger sig og drikker,
det er det jeg tænker på.“

Så forstår vi vel også, at vi skal gøre, hvad vi kan for at bevare det vand af renhed, som vi har tilbage. Jeg synes, det kunne være rart at vide, om ministeren har gjort sig, skal vi sige videregående tanker på dette område, også om han har tanker om at forhandle med andre ministerier for eventuelt at få hele dette spørgsmål om forurening samlet i en fælles anstrengelse.

Vivike: Jeg kan ikke undertrykke en tak til spildevandskommissionen, og hvorfor skulle jeg egentlig også det? Når jeg ikke kan gøre det, er det bl. a. på grund af kommissionens undersøgelse af Susåsystemet, en undersøgelse, som vi i al fremtid vil kunne have megen nytte af.

Hvad jeg bl. a. er glad for i det foreliggende lovforslag om ændring af vandløbsloven er, at ordet „væsentlig“ er gledet ud. „Væsentlig forurening“ har vi i den nuværende vandløbslov, og „væsentlig“ er et væsentligt ord, for det er jo umuligt at sige, hvad der er væsentligt; det har der jo stået megen strid om. Nu er det, guderne være lovet, væk, og det vil det formentlig blive ved med at være.

Ellers går lovforslaget jo i høj grad ud på at komme forureningen til livs, idet det i høj grad beskæftiger sig med rensningsanlæg, såvel mekaniske som mekanisk-biologiske anlæg, men det, der bedrøver mig meget, og det, der gør mig urolig, det er, at skønt spildevandskommissionen har anbefalet, at staten yder tilskud til oprettelse af rensningsanlæg, står der i bemærkningerne til lovforslaget, at på grund af, at de økonomiske forhold er så dårlige, kan staten ikke gøre noget sådant. Ja, jeg ved godt, at der i § 74 er en lille ventil, at man kan henstille til staten at yde et tilskud til oprettelsen, men det behøver staten jo ikke at rette sig efter. Og jeg kan nu ikke lade være med at hæfte mig ved, at den regering, som nu siger, at staten ikke kan yde noget tilskud til oprettelse af anlæg, er den samme regering, som har svækket kommunernes muligheder for byggemodning, idet man jo har svækket